

పీతాంబర్ నాయకత్వం.. 'చిరో' తెగ తిరుగుబాటు

బ్రిటిష్ వ్యతిరేక తిరుగుబాట్లు
భారతీయ సామాజిక వ్యవస్థలో
అనాదిగా గిరిజనులు ముఖ్య
పాత్ర పోషించారు. అదని సంపదను
తమ చరిత్ర, ఆస్తిగా నమ్మి బతికిన
గిరిజనులు దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో
బ్రిటిష్ పరిపాలన వల్ల అనేక కష్టాలకు
గురయ్యారు. ఆ వివరాలు సంక్షిప్తంగా..

- ▶ 1857కు పూర్వం దేశంలో ఉన్న ప్రధాన క్రిబల్ తెగల్లో 'కోలి' (మహారాష్ట్ర) తమల్, బిరో, బోగటా (వోటానాగపూర్), మెటి (అసోం), కోల్ (బీహార్), నాయక్ (గుజరాత్), ఖోండీలు (ఒడిశా), సంతాల్ (బీహార్) వేర్వేరుచేయబడినవి. వీరు కంపెనీ పాలనకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాట్లు చేశారు.
- ▶ కంపెనీ అధికారులు చేసిన అటవీ చట్టాలు, వారి భూమిని సైన్య గిరిజనుల స్వేచ్ఛను భంగపరిచి ఆదాయాన్ని దిబ్బితీశాయి. తండ్రి అధికారులను తొలగించి వారి స్థానంలో గిరిజన నేతృత్వం సేకరించారు. ముఖ్యంగా, పెత్తందారైన బ్రిటిష్ వారు నియమించిన గిరిజన సంప్రదాయ పరిపాలనను విచ్ఛిన్నం చేశారు.
- ▶ బ్రిటిష్ పాలనలోకి మారా ప్రాంతంలోని 'కోలి' తెగ గిరిజనులు 1784-85లో తొలిసారిగా తిరుగుబాటు చేశారు. ప్రాంత విప్లవం జరిగిన సంవత్సరంలోనే అంటే 1789లో 'చోటానాగపూర్' ప్రాంతంలోని 'కమల్ తెగ' గిరిజనులు అక్కడి కంపెనీ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశారు.
- ▶ ఒడిశాలోని ఖోండీ గిరిజనులు అనాదిగా నరసాని, శివ హత్యలను తమ ఆచారంగా నిర్వహించేవారు.
- ▶ 1846కు ముందు ప్రభుత్వం వీటిని నిషేధిస్తూ చట్టాలు చేసింది. దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఖోండీలు 1846-48 మధ్య కాలంలో తిరుగుబాటు చేశారు. ఈ తిరుగుబాటుకు ఖోండీ రాజైన 'సామ్ బినాయ్' నేతృత్వం వహించారు.
- ▶ బ్రిటిష్ వారు నియమించిన గిరిజన నేతృత్వ అధికారులు బీహార్ లోని 'సంతాల్'లు తిరుగుబాటు చేశారు.
- ▶ 1857లో దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో తిరుగుబాటు ప్రారంభం కాగానే చలహూ, రాంచీ, హజారిబాగ్ ప్రాంతంలో పీతాంబర్ నాయకత్వంలో 'చిరో' తెగ గిరిజనులు భారీ తిరుగుబాటు లేవదీశారు.

బిల్ గిరిజనుల తిరుగుబాటు (1817-19)

- ▶ లారెన్స్ ప్యాన్సెప్ట్ గవర్నర్ జనరల్ గా పని చేస్తున్న రోజుల్లో ఖోండీ ప్రాంతంలో నివసించే బిల్ తెగ గిరిజనులు బ్రిటిష్ కంపెనీ పాలనకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశారు.
- ▶ రెండో బాబ్ జోన్, అతని సేనాధిపతి 'త్రియం బిట్ జే దాంగ్రియా' బిల్ తెగ వారిని రెచ్చగొట్టారని బ్రిటిష్ వారు ఆరోపించారు.
- ▶ బర్మా యుద్ధంలో బ్రిటిష్ సేనలకు ఎదురుదీర్చబడ్డ అనంతరం మరోసారి 1824-25లో 'బిల్'లు సేవారాం నేతృత్వంలో 1846 వరకు మరోసారి బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశారు.
- ▶ సకాల్ పరిసరాల్లో దాడులు చేసే బీభత్సం సృష్టించారు. కానీ బ్రిటిష్ సైన్యాల వీటిని అణచివేశాయి.

కోల్ గిరిజనుల తిరుగుబాటు (1881-82)

- ▶ కోల్ తెగకు చెందిన గిరిజనులు బీహార్ లోని రాంచీ సంగ్భూమ్, హజారిబాగ్, పరమా ప్రాంతాల్లో ఈస్టిండియా కంపెనీ పాలనకు ముందు భూమిపై హక్కును కోల్ తెగ ప్రతినిధులు 'ముండాలు' వెలాయించేవారు. కానీ కంపెనీ గిరిజన నేతృత్వం, పెత్తందారకు హక్కులను ఈ ప్రాంతాలపై కట్టబెట్టింది. దీనికి వ్యతిరేకంగా గిరిజనులు 1831-32లో తిరుగుబాటు లేవదీశారు.
- ▶ కోల్ తిరుగుబాటుకు రాంచీ ప్రధాన కేంద్రంగా సంగ్భూమ్, హజారిబాగ్, పరమా కోల్ దాడులకు గురయ్యాయి.

- ▶ కోల్ హింసాత్మక చర్యలు అడుగు తప్పడంతో కంపెనీ అధికారులు ఈ ప్రాంతాల్లో సైనిక చర్యలను ప్రారంభించింది.
- ▶ 1832 మార్చి నాటికి కోల్ తిరుగుబాటును పూర్తిగా అణచివేయడం జరిగింది.
- ▶ ముండా తిరుగుబాటు (చోటా నాగపూర్)
- ▶ ఉత్తర ప్రాంతపు మైదానాల నుంచి వస్తున్న 'జా గొర్జాలు', 'దికాదారులు' తమకు సంప్రదాయ కమైన్ 'ఖుంకేకట్టి' భూ వ్యవస్థను ఇంగ్లీషువారు నిర్మూలించడంతో వీరు గమనించారు.
- ▶ గిరిజనులు బిర్మా ముండా నాయకత్వంలో తిరుగుబాటు చేసే సదాజయం పాలయ్యారు. బిర్మా ముండా బండ్రి అయి తర్వాత జైలులోనే మరణించారు.
- ▶ అయితే 1908 చోటానాగపూర్ కాలేదారీ చట్టం అలంకారంగా అయినా 'ఖుంకేకట్టి' హక్కును గుర్తించి 'చెట్ బెగ్' నిషేధించింది.

పిట్ల తిరుగుబాటు

- ▶ ప్రాచీన మధ్య యుగంలో ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ప్రస్తుత శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరిలో నిజాం రాజ్యంలోని ఇమ్మం, ఆదిరాబాద్, మహబూబ్ నగర్, కర్నూలు జిల్లాల్లో అధికంగా గిరిజనులు నివసించేవారు.
- ▶ పిట్ల తెగ ఈ గిరిజన తెగలు మధ్య యుగంలో స్వేచ్ఛాయుక్తమైన, నిజాయితీ గల జీవితాన్ని గడిపారు. ఆంధ్ర దేశాన్ని కాకతీయ, రెడ్డి, విజయనగర, కుతుబ్షాహీల వంశాల పాలకులు వీరి ఆశంకరగీత, జీవన, సామాజిక, మతాచారాలతో జోక్యం కలిగించుకోలేదు. వారి అడవి హక్కులకు భంగం కలిగించలేదు.
- ▶ కానీ భారతదేశంపై బ్రిటిష్ వారి సార్వభౌమాధి

కారం నెలకొల్పబడిన తర్వాత వీరి జీవనం దుర్భలమైంది. వారి స్వేచ్ఛ దిబ్బితీశంది. చివరకు విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల్లో స్థానిక గిరిజనుల పరదేశీ ప్రభుత్వ క్రూర చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు లేవదీశారు.

రంపా విప్లవం (1879)

- ▶ మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలోని తెలుగు ప్రాంతాల్లో రంపా గ్రామం (పజ్జెన్సీ ప్రాంతం). ఇక్కడి గిరిజనుల తిరుగుబాటుకు అతిముఖ్య కారణం ఆంగ్లేయుల క్రూరమైన రెవెన్యూ విధానం, వారు ప్రోత్సహించిన హింసా విధానం, రంపా పజ్జెన్సీ ప్రాంతానికి అధికారి (పరిపాలనాధికారిగా) మన్నుచ్ చార్ ఉండేవాడు. ఇతనికి సహాయంగా ముత్తేచార్ ఉండేవాడు.
- ▶ రంపా పజ్జెన్సీ ప్రాంత అధికారి మూడవ రామ భూపతిరావు ఉండేవాడు. ఇతను నిరంకుశంగా పరిపాలన చేశాడు. ఇదే సమయంలో మద్రాసు ప్రభుత్వం కొండ జాతులవారికి తాటి చెట్లను నుంచి కల్లు తీసే హక్కులను రద్దు చేస్తూ చట్టం చేసింది.
- ▶ దీంతో మిసగెత్తిన గిరిజనులు తమ సహజ హక్కుల రక్షణ కోసం చంద్రయ్య సర్కార్ జంగ్, పురికాంత సాంబయ్య, కారుతిమ్మన దొర, అంబుల్ రెడ్డి మొదలైనవారి నేతృత్వంలో గిరిజన తిరుగుబాటును లేవదీశారు.
- ▶ ఈ తిరుగుబాటులో అడ్డ తీగల పోలీస్ స్టేషన్ పై చంద్రయ్య దళం దాడి చేసి దగ్ధం చేసింది. విషయం గ్రహించిన మద్రాసు ప్రభుత్వం తిరుగుబాటును అణచడానికి 'సప్లవ్' అనే అధికారిని రంపా పజ్జెన్సీకి పంపింది.
- ▶ కారణం తెలుసుకున్న ప్రభుత్వం రామభూపతి దేవ్ మన్నుచ్ దొర పదవి నుంచి తొలగించింది. తిరుగుబాటు వల్ల గిరిజనుల పోరాట పటిమ సృష్టమైంది.

జమీందారీ, రైతు ఉద్యమాలు

- ▶ కారన్ వారిని ప్రవేశబెట్టిన శాశ్వత భూమి శిస్తు నిర్ణయ వద్దటి వల్ల దేశంలో జమీందారీ వ్యవస్థ అంతరించింది. ఈ జమీందారీ వ్యవస్థ బెంగాల్ లో అమలు చేశారు. దాంతో మద్రాసు రాష్ట్రంలో కూడా జమీందారీ వ్యవస్థ అవతరించింది.
- ▶ శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి చిత్తూరు జిల్లా వరకు అనేక జమీనులు ఏర్పడినవి. ఈ జమీనుల్లోని రైతు పరిస్థితి దుర్భరంగా ఉండేది. జమీందారీలు ఏర్పడిన తర్వాత భూమిపై హక్కు ఎవరిది అనే ప్రశ్న కట్టినప్పుడు..
- ▶ రైతు భూమి తనదేనో వాదించా జమీందారు తనదని భావించేవారు. జమీందారు తమ ఇష్ట ప్రకారం అధిక పన్నులు వసూలు చేసేవారు. ఎదిరించిన వారిని అనేక బాదలకు గురి చేసేవారు.

గ్రూప్ ప్రత్యేకం

చరిత్ర

- ▶ గాంధీ నాయకత్వంలో జరుగుతున్న సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమ కాలంలో బీరాల-పెరాల ఉద్యమం, పల్నాటి పుల్లరి వ్యతిరేక ఉద్యమం, పెదనందిపాడు పన్ను నిరాకరణ ఉద్యమం జరిగాయి. ఈ ఉద్యమాలు దేశంలోని రైతులందరికీ ధైర్యాన్ని కలగజేశాయి.
- ▶ పల్నాటి పుల్లరి సత్యాగ్రహం
- ▶ పల్నాటిలో వెల్లుర్, శిరిగిరిపాడు మొదలగు అటవీ ప్రాంత గ్రామాలపై ప్రభుత్వం పుల్లరి పెంచగా ప్రజలు పుల్లరి కట్టకుండా పశువులను మేపారు. అందువల్ల ప్రభుత్వం తరఫున ప్రజలను అణచివేసారు.
- ▶ 1921, సెప్టెంబర్ 22న మండల గ్రామంలో కన్యెగంటి హనుమంత అనే రైతు పశువులను ప్రభుత్వం కొనుగోని పోవడంగా ప్రజలు అడ్డగించారు. అందుకు పోలీసులు కాల్పులు జరపగా హనుమంతు మరణించాడు. ముసగాల జమీందారు
- ▶ ముసగాల సంస్థానాధీశుడు వెంకట రంగారావు. ఆయన 1900లో చిన్నతనంలోనే జమీందారై 1948లో జమీందారీ రద్దయ్యేంతవరకు జమీందారుగా కొనసాగాడు.
- ▶ ఇతనికి కలకత్తాలోని గ్రామంలో 22 ఎకరాల మూలగా జమీన్ ఉంది. కోతలపాడు కూతులుకు 80 శేర్ల ఇన్నాసని చెప్పి వని ఇపోయిన తర్వాత 60 శేర్ల ముక్కిపోయిన ధాన్యాన్ని కొలుస్తూనే ఉంది. అందుకు కూతులు అంగీకరించలేదు. దాంతో వివాదం మొదలైంది.
- ▶ కల్వెర్ర జోక్యం చేసుకొని కూతులుకు 80 శేర్ల ధాన్యాన్ని కొలిపించాడు.
- ▶ నాటి కాలం గెనెరల్ గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్య రైతులకు, జమీందారులకు సయోధ్య కుదిరింది. దానికి బ్రహ్మయ్య ఆవార్డు అని పేరు.
- ▶ వెంకటగిరి జమీందారీ రాజేంద్రుడు. నాటి జమీందారీ సంఘానికి అధ్యక్షుడు. మద్రాసు అసెంబ్లీ సభ్యుడు. కానీ 1937లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఓడిపోయాడు.
- ▶ తన సంస్థానం ప్రజల ఓడివారని కక్షతో పాశం కొలి వద్ద ఉన్న పనపకొన అనే అడవిలో రైతులకు పశువులు మేపడానికి వీల్చేదని దిగ్భండం చేశాడు.
- ▶ అందుకు కోపించిన పాశంకోట, తీర్ణపాడు గ్రామ స్త్రీలు అతడు కావాలనే ధైర్యం పోలితే, దివానం సైనికుల మీద దాడిచేసి తరచుగా కొట్టారు. పోలీసులు ఆ స్త్రీలపై కేసు పెట్టగా కోర్టు కొట్టివేసింది.

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఎస్ బిబిలో ఖాళీలు..

- స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎస్ బిబి)లో సృష్టికరణ కోసం ఖాళీ ప్రకటన విడుదలైంది.
- మొత్తం ఖాళీలు: 169
 - పోస్టులు: అసిస్టెంట్ మేనేజర్ (ఇంజనీర్)
 - విభాగాలు: సివిల్, ఎలక్ట్రికల్, ప్లెర్
 - అర్హతలు: సంబంధిత బ్రాంచీలో బీ.ఈ./బీ.టి. ఉత్తీర్ణతతోపాటు అనుభవం ఉండాలి.
 - దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
 - చివరితేదీ: డిసెంబర్ 12
 - వెబ్సైట్: <https://bank.sbi>

సీడాక్ బెంగళూరులో..

- బెంగళూరులోని సెంటర్ ఫర్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్డ్ కంప్యూటింగ్ (సీడాక్)లో కాలాక్షయ ప్రాతిపదికన కింది ఖాళీ ప్రకటన విడుదలైంది.
- మొత్తం ఖాళీలు: 91
 - పోస్టులు: ప్రాజెక్ట్ మేనేజర్, సీనియర్ ప్రాజెక్ట్ ఇంజనీర్, లీడర్-సిస్టమ్ సాఫ్ట్వేర్
 - దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
 - చివరితేదీ: డిసెంబర్ 5
 - వెబ్సైట్: <https://www.cdac.in>

ఓయూలో డిప్లొమా కోర్సులు..

- హైదరాబాద్ లోని ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ టెక్నాలజీలోని విభాగం కింది కోర్సుల్లో ప్రవేశానికి ప్రకటన విడుదల చేసింది.
- కోర్సులు: ఫ్రెంచ్ /జర్మన్ లో డిప్లొమా (జూనియర్ /సీనియర్)
 - కాలవ్యవధి: నాలుగు నెలలు
 - అర్హతలు: జూనియర్ డిప్లొమాకు ఇంటర్, సీనియర్ డిప్లొమాకు జూనియర్ డిప్లొమా ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
 - దరఖాస్తు: వెబ్సైట్లో
 - చివరితేదీ: నవంబర్ 30
 - వెబ్సైట్: <https://www.osmania.ac.in>

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

కరోమ్ అప్లైడ్ కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్ ను స్కాన్ చేయండి.

సీటిమందు విప్లవం 1859-60

- ▶ బెంగాల్ భూస్వాముల నుంచి విస్తారమైన భూములు కొలుకు తీసుకున్న యూరోపియన్ వాటిలో సీటిమందు పంటను పండించాలని రైతులు నిర్బంధించారు.
- ▶ సీటిమందు పంట వల్ల ప్రతిఫలం సరిగా లభించకపోయినా దాన్ని పండితార్లు రావడం రైతుల్లో అసంతృప్తికి దారితీసింది.
- ▶ ఫలితంగా జరిగిన తిరుగుబాటుకు విప్లవరేఖ విశాఖ, పింబర్ విశాఖ నాయకత్వం వహించారు.
- ▶ మొదటిసారి కలకత్తాలోని మేధావి వర్గం తిరుగుబాటును సమర్ధించింది. జమీందారు, క్రిష్ణన్ మిషనరీలు కూడా సహకరించారు.

- ▶ సీటిమందు తోటల యజమానుల దాష్టీకాన్ని దీనివల్ల మిక్త తన నీడరేక్కార్ గ్రంథంలో బట్టాయలు చేశాడు.
- ▶ ప్రభుత్వం తిరుగుబాటును అణచివేసినప్పటికీ రైతుల పట్ల సంయమనంతో వ్యవహరించింది.

పాణ్య తిరుగుబాటు 1872-76

- ▶ తూర్పు బెంగాల్ లో జమీందారు ఉన్నట్లుండి శిస్తు పెంచడంతో రైతులు సాయము తిరుగుబాటుకు సిద్ధమయ్యారు. సైన్యం తిరుగుబాటును అణచివేసింది.
- ▶ 1859లో జారీ చేసిన చట్టం 10ని రద్దు చేసి కొలుదారుల హక్కులను రక్షించే చట్టం 8ని పునరుద్ధరించారు.

దక్కన్ తిరుగుబాటు- 1879

- ▶ దక్కన్ లోని రైతాంగ విధానం వల్ల రైతులు సగటు రూపంలో శిస్తు కల్పించాల్సి వచ్చింది.
- ▶ పంటలు పాణ్యం శిస్తు చల్లించాల్సి వచ్చింది.
- ▶ ఫలితంగా వడ్డీ వ్యాపారుల దగ్గర అప్పు చేసే భూమిని కోల్పోయారు.
- ▶ 1865 తర్వాత పత్తి ధరలు పడిపోవడం రైతులపై బాగా నష్టపరిచింది.
- ▶ పూనా, అహ్మద్ నగర్ లో తిరుగుబాటు ప్రారంభమయ్యాయి. దీనికి కూడా మేధావుల మద్దతు లభించినట్లు మరాఠీ పతాక 'దైవాన్ చక్ర' పేర్కొన్నది.
- ▶ దక్కన్ వ్యవసాయదారుల సహాయ వట్టం

ద్వారా అధిక వడ్డీలపై, భూముల స్వాధీనం పైనా ఆంక్షలు విధించారు.

బెంగాల్ కొలుదారుల వట్టం- 1885

- ▶ 12 సంవత్సరాలు ఒకే గ్రామంలో ఉండి భూమిని కొలుకు చేస్తే రైతుకు ఆ భూమి మీద అక్రమమైన రైట్స్ ను కల్పిస్తూ చేసిన చట్టం. ఈ చట్టం ద్వారా రైతు ఆ భూమిని మరొకరికి బదిలీ చేయడానికి గానీ, కొలుకు ఇవ్వడానికి గానీ లేదు.
- ▶ వడ్డీ వ్యాపారుల జాలుం పెరిగింది.
- ▶ భూములను వడ్డీ వ్యాపారులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. 1902లో ప్రభుత్వం ఈ చట్టం ద్వారా వారి అతి కట్టిపెట్టింది.

కందలియ మహాదేవ శివాలయాన్ని నిర్మించినవారు?

- నవంబర్ 18 తరువాలు**
- 58. మోర్యుల కాలంలో సారవంతమైన అధిక జనసాంద్రత ఉన్న ప్రాంతం?
 - 1) తమిళనాడు తీరం
 - 2) మోఝా
 - 3) హిందూకుష్ ప్రాంతం
 - 4) మధ్య భారతదేశం
 - 54. కింది వాటిలో మోర్యుల ప్రాచీన రాజధాని?
 - 1) కొశాంబి 2) ఢిల్లీ
 - 3) సువర్ణగిరి 4) రాజ్ గిర్
 - 55. వాసిష్ఠీపుత్ర పులోమావి ఏ పంశానికి చెందినవారు?
 - 1) ఇక్ష్వాకులు 2) మోర్యులు
 - 3) పల్లవులు 4) శాతవాహనులు
 - 56. శాతవాహనుల కాలంలో ఏ విదేశీ రాజ్యంలో వ్యాపారం వృద్ధి చెందింది?
 - 1) పర్షియాన్ 2) చైనా
 - 3) రోమ్ 4) తూర్పు ఇండియా
 - 57. స్వాపాలు నిర్మించినవారు?
 - 1) హిందూవులు 2) బౌద్ధులు
 - 3) జైనులు 4) పర్షియాన్లు
 - 58. విదేశీ వస్తువులు లభించే ప్రాంతం?
 - 1) పాటిలిపుత్రం 2) తక్రశిల
 - 3) ఉజ్జయిని 4) సువర్ణగిరి
 - 59. వేపుర గ్రామం శాతవాహనుల రాజ్యంలో ఏ జనపదంలో ఉంది?
 - 1) న్యుండనాగ 2) మామాలా
 - 3) గోవర్ధన్ 4) వైరాన్
 - 60. ఇక్ష్వాకు కుటుంబంలోని మహాశలు ఎవరిని ఆరాధించారు?
 - 1) శివుడు 2) జైన గురువులు
 - 3) బౌద్ధ గురువులు 4) రాముడు
 - 61. శంకరాచార్యులు బోధించిన అంశం?
 - 1) అద్వైతం 2) ద్వైతం
 - 3) విశిష్టాద్వైతం 4) సూఘీ
 - 62. ముక్తి విప్లవ మీద గాఢమైన అభిప్రాయ సాధనమని విశ్వసింది?
 - 1) శంకరాచార్యుడు
 - 2) రామానుజుడు
 - 3) రామనందరుడు 4) కబీర్
 - 68. వీరశైవ మతాన్ని వ్యాప్తి చేసింది?
 - 1) తులనీదాసు 2) బసవప్ప

- 3) శంకరాచార్యుడు 4) శంకరదేవుడు
- 64. వీరశైవం బోధించిన అంశం?
 - 1) స్వీల పట్ల వివేక చూపారు
 - 2) బ్రహ్మచర్యం వ్యతిరేకించారు
 - 3) కులవ్యవస్థ సాటింపాలి
 - 4) అన్ని క్రతువులు వ్యతిరేకించాలి
- 65. మహారాష్ట్రలో భిక్షి ఉద్దమాన్ని వ్యాప్తి చేసిన అంటరాని మహార వంశస్థులు?
 - 1) ఏక్ నాథ్ 2) జ్ఞాన్ శ్వర్
 - 3) తుకారామ్ 4) చోళాచార్యుని కుటుంబం
- 66. బ్రాహ్మముక్తికి పరబ్రహ్మముక్తి అనే గేయం ద్వారా మానవుల మధ్య ఆర్థిక, కుల రంగ వ్యత్యాసాలు లేవని తెలియజేసినది?
 - 1) కంపర్ గోపన్న
 - 2) ఛైతన్య మహాప్రభు
 - 3) అన్నమాచార్యుడు
 - 4) మిరాబాయి
- 67. వేంకటేశ్వరస్వామిపై 82,000 కీర్తనలు రచించిన వాగ్గేయకారుడు?
 - 1) కైట్లయ్య
 - 2) ధీరవారులు
 - 3) అజీవకులు 4) నయనార్లు
- 77. కుతుబ్ మినార్ లోని మొదటి అంతస్తును నిర్మించింది?
 - 1) ఇల్తుటుష్ కన్
 - 2) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్
 - 3) బాల్యాన్
 - 4) సుల్తాన రజియా
- 78. కందరం మహాదేవ శివాలయాన్ని నిర్మించినది?
 - 1) భంగదేవుడు 2) యశోవర్మ
 - 3) జయ శక్తి 4) జయదేవుడు
- 79. రెండు నిలువు స్తంభాలపై ఆధారంగా దూరాలు ఉంది పైకప్పును అమర్చే విధానం?
 - 1) ఆర్కుమేట్ 2) తాపీబండ
 - 3) ఇండియన్ ఆర్చ్ 4) ట్రాబీట్
- 80. ఎత్తయిన శిఖరం లోని రాజాభిషేక అలయం ఎక్కడ ఉంది?
 - 1) ఎల్ ఓరా 2) తంజావూరు
 - 3) కంచి 4) హంపి
- 81. సంగంల పైకప్పులు, గుమ్మాలు నిర్మించిన నిర్మాణం?
 - 1) ట్రాబీట్ 2) తాపీ పద్ధతి
 - 3) ఆర్కుమేట్ 4) పర్షియాన్ శైలి

- 72. మీరాబాయి ఎవరి శిష్యురాలు?
 - 1) దాదుదయాకు 2) రవి దాసు
 - 3) శంకర దేవుడు 4) తులనీదాసు
- 78. నాయుర్ పేరుతో భగవాన్ నామ మందిరాలు ఏస్థానాలు చేసింది?
 - 1) శంకర దేవుడు 2) తులనీదాసు
 - 3) మీరాబాయి 4) చైతన్య మహాప్రభు
- 74. మహారాష్ట్రలో భిక్షి సంప్రదాయానికి ముఖ్య కేంద్రం?
 - 1) ఎల్ ఓరాలోని శివుడు
 - 2) సిద్దిసాను
 - 3) పండరీపురంలోని విరలకుడు
 - 4) నాసిక్ లోని కృష్ణుడు
- 75. యముడు నదికి తడి నంపాదం ఎందులో ఉంది?
 - 1) మాండుకోటపరివత్
 - 2) కళింగసింహట్
 - 3) జిల్లోపసిపత్
 - 4) బృహదారణ్యోపనిషత్
- 76. కింది వారిలో శైవులు?
 - 1) అత్తార్యులు 2) ధీరవారులు
 - 3) అజీవకులు 4) నయనార్లు
- 77. కుతుబ్ మినార్ లోని మొదటి అంతస్తును నిర్మించింది?
 - 1) ఇల్తుటుష్ కన్
 - 2) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్
 - 3) బాల్యాన్
 - 4) సుల్తాన రజియా
- 78. కందరం మహాదేవ శివాలయాన్ని నిర్మించినది?
 - 1) భంగదేవుడు 2) యశోవర్మ
 - 3) జయ శక్తి 4) జయదేవుడు
- 79. రెండు నిలువు స్తంభాలపై ఆధారంగా దూరాలు ఉంది పైకప్పును అమర్చే విధానం?
 - 1) ఆర్కుమేట్ 2) తాపీబండ
 - 3) ఇండియన్ ఆర్చ్ 4) ట్రాబీట్
- 80. ఎత్తయిన శిఖరం లోని రాజాభిషేక అలయం ఎక్కడ ఉంది?
 - 1) ఎల్ ఓరా 2) తంజావూరు
 - 3) కంచి 4) హంపి
- 81. సంగంల పైకప్పులు, గుమ్మాలు నిర్మించిన నిర్మాణం?
 - 1) ట్రాబీట్ 2) తాపీ పద్ధతి
 - 3) ఆర్కుమేట్ 4) పర్షియాన్ శైలి

- 82. పాండ్యుల రాజధాని?
 - 1) కంచి 2) హంపి
 - 3) తంజావూరు 4) మద్యరం
- 88. సామనాథ్ దేవాలయాన్ని దోచివేడి చేసింది?
 - 1) మహ్మద్ గజని
 - 2) మహ్మద్ ఘోర్
 - 3) మహ్మద్ బీన్ ఖాన్
 - 4) మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్
- 84. మహాసభా మిద్వే నిర్మాణం ఎవరు చేశారు?
 - 1) కాకతీయులు
 - 2) విజయనగర పాలకులు
 - 3) వేంగి చాళుక్యులు
 - 4) రెడ్డి రాజులు
- 85. విజయనగర రాజులు నిర్మాణం లక్షణం?
 - 1) మొదటి అంతస్తు గ్రానైట్ తో నిర్మాణం
 - 2) మిగిలిన అంతస్తులు సున్నం, ఇటుకతో నిర్మాణం
 - 3) రాజగోపురం ఎత్తగా, గర్భగుడి గోపురం తక్కువ ఎత్తులో నిర్మాణం
 - 4) పైపెన్లీ
- 86. ఢిల్లీ ఎల్ ఓరా నిర్మించింది?
 - 1) అల్తర్
 - 2) షాజహాన్
 - 3) జహాంగీర్
 - 4) ఔరంగజేబు
- 87. కుతుబ్ మినార్ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసింది?
 - 1) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్
 - 2) బాల్యాన్
 - 3) ఇల్తుటుష్ కన్
 - 4) షాజహాన్
- 88. అశోకుడు నిర్మించిన సారనాథ్ స్తూపం
 - ఎక్కడ ఉంది?
 - 1) ఢిల్లీ 2) ఉత్తరప్రదేశ్
 - 3) బీహార్ 4) జార్ఖండ్
 - త్రీడా ప్రాంగణాన్ని పోలిన నిర్మాణాన్ని ఎక్కడ నిర్మించారు?
 - 1) అమరావతి 2) భట్టిప్రోలు
 - 3) శాలిహంబందం 4) నాగార్జున కోండ
 - విజయనగర రాజులు నిర్మాణం లక్షణం?
 - 1) మొదటి అంతస్తు గ్రానైట్ తో నిర్మాణం
 - 2) మిగిలిన అంతస్తులు సున్నం, ఇటుకతో నిర్మాణం
 - 3) రాజగోపురం ఎత్తగా, గర్భగుడి గోపురం తక్కువ ఎత్తులో నిర్మాణం
 - 4) పైపెన్లీ
 - బుద్ధుల ప్రతిమలను సాదించిన స్థూపాన్ని నిర్మించింది?
 - 1) అశోకుడు 2) చంద్రగుప్తుడు
 - 3) అశోకపుత్ర 4) కనిస్సుడు
 - బుద్ధుల అస్థిక కలిగిన స్థూపం ఎక్కడ ఉంది?
 - 1) నాగార్జున కోండ 2) అమరావతి
 - 3) భట్టిప్రోలు 4) నేలకొండపల్లి
 - నీలగ